

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/673/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912213498
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6912213498.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a členov senátu JUDr. Ivce Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom 811 09 Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 14C/263/2012 - 34 zo dňa 19. 08. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.
Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal proti odporcovi zaplataenia náhrady škody vo výške 125 € a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 276,60 €, ktorého sa domáhal titulom nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Rimavská Sobota v exekučnej veci vedenej pod sp. zn. 2Er/1906/2010 proti povinnému D. L., pretože uvedený súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Okresný súd vec posúdil podľa ust. § 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 1, 2, § 19 ods. 1 prvá veta, zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone moci. Pokiaľ ide o náhradu trov prvostupňového konania, okresný súd mal za to, že úspešnému účastníkovi, teda odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p., avšak ich náhradu mu nepriznal v zmysle § 151 ods. 1 prvej vety O. s. p. v spojení s § 151 ods. 2 O. s. p., pretože odporca si trovy konania neuplatnil a zo súdneho spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia žiadne trovy konania v prospech odporcu nevyplývali.

O náhrade trov konania prvostupňový súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá, O. s. p.) odvolanie navrhovateľ. Odvolanie podal z dôvodov uvedených v ust. § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f), g), h) O. s. p. Namietal, že súd prejednal vec v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, pretože sa žalobca bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavil. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súd preto nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O. s. p. a vec prejednať v neprítomnosti žalobcu. Namietal tiež, že vec nebola prejednaná zákonným sudcom, hoci rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania, proti ktorému legálne pripustil odvolanie. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Navrhovateľ v konaní uskutočnil

podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhliadol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. V konaní bolo preto možné uskutočniť len také úkony, ktoré neprípúšťajú odklad. Ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie. Súd nedostatočne oboznámil navrhovateľa s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval jeho žiadosť o zrušenie (odročenie) nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu a navrhovateľ preto nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodnutí vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Nemal možnosť vyjadriť sa ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. Za takejto procesnej situácie došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Následne navrhovateľ namietal, že sa vo veci neuskutočnilo ústne pojednávanie napriek tomu, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, preto okresný súd porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces, nakoľko vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám.

K majetkovej škode navrhovateľ uviedol, že okresný súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného). Súd úplne ignoroval všetky tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá mu vznikla. V tejto časti je preto rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keď z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla, rovnako sa týka i chýbajúcich dôvodov vzniku nemajetkovej ujmy. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil ako vecne správny. Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. aj odôvodnil. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil (nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 36/2010).

Odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.). V tejto súvislosti je zjavné, že z dôvodu predkladania veľkého množstva tipových podaní navrhovateľov na súdy hmotno-právne a ani procesno-právne odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Odvolací súd nie je oprávnený preskúmať prvostupňové rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok.

Podstatná časť odvolacích námietok navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd nadriadený, v uznesení č. k. 41NcC/193/2012-8 zo dňa 10. 10. 2012 zákonnú sudkyňu JUDr. Vieru Kvetkovú nevylúčil z prejednávania a rozhodovania veci pod sp. zn. 14C/263/2012. Od vydania tohto rozhodnutia nedošlo k žiadnym novým skutočnostiam majúcim vplyv na nestrannosť zákonnej sudkyne, preto je argumentácia odvolateľa o konaní vylúčeným sudcom bezpredmetná. Nad rámec uvedeného odvolací súd dopĺňa, že aktuálna aplikačná prax Najvyššieho súdu SR pri zohľadnení tak subjektívneho, ako aj objektívneho hľadiska (teória zdania) sa v prevažujúcej miere prikláňa k záveru o povinnosti, ako aj požiadavke na sudcu v každej veci zachovať vecný profesionálny prístup, nadhľad, potrebnú dávku odstupu, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonával aj svoju funkciu, nezakladá pomer sudcu k veci, teda dôvod pre jeho vylúčenie. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len samá táto skutočnosť nemôže

byť dôvodom ich vylúčenia. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vyššie uvedeným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici nebola zákonná sudkyňa JUDr. Viera Kvetková vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 14C/263/2012, pretože nebola zákonnou sudkyňou v exekučnej veci, v ktorej mu nesprávnym úradným postupom súdu mala vzniknúť škoda a nemajetková ujma. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/727/2011, v zmysle ktorého sudcu vecne a miestne príslušného súdu nevylučuje z prejednávania a rozhodovania vecí o náhradu škody len tá skutočnosť, že postupom sudcu v inej veci má byť navrhovateľovi spôsobená škoda.

Aj keď navrhovateľ podal sťažnosť Ústavnému súdu SR na porušovanie základného práva a zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, otázku, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca, môže preskúmať súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, teda nie ústavný súd v konaní o sťažnosti navrhovateľa. Uvedené vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu SR v skutkovo a právne totožnej veci, napr. sp. zn. I. ÚS 89/2013 zo dňa 06. 02. 2013, resp. I. ÚS 92/2013 zo dňa 13. 02. 2013, v ktorých rozhodoval o sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOST s. r. o., proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici a ktorými rozhodol tak, že návrh navrhovateľa odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu SR na ich prerokovanie a rozhodnutie.

Odvolací súd nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásadu kontradiktórnosti však nemožno vykladať absolútne, resp. formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami (ustanoveniami) procesného predpisu. Predovšetkým účastník konania realizuje svoje procesné práva v rámci súdneho pojednávania, zákon však umožňuje, aby zo zákonom vymedzených dôvodov okresný súd vo veci nenariadil pojednávanie na prejednanie odvolania a o návrhu navrhovateľa rozhodol verejným vyhlásením rozhodnutia. Podľa § 115a ods. 2 O. s. p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch. Okresný súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia poukázal na tú skutočnosť, že v danom prípade ide o konanie, v ktorom si navrhovateľ uplatňuje voči odporcovi zaplataenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorého hodnota neprevyšuje sumu 1.000 € (viď § 200ea ods. 1 O. s. p.) a teda, že ide o drobný spor, v dôsledku ktorej skutočnosti súd pojednávanie nenariadil a 15. 08. 2013 vo veci verejne vyhlásil rozsudok. Oznam o verejnom vyhlásení rozhodnutia bol riadne vyvesený na úradnej tabuli súdu. Navrhovateľ v konaní sám predkladal súdu dôkazy a stanoviská, vyjadrenie právneho zástupcu odporcu k veci samej mu bolo riadne doručené, avšak navrhovateľ zostal ďalej nečinný, a teda nie je možné mať za to, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Pokiaľ navrhovateľ v dôvodoch svojho odvolania poukazoval na to, že súd prejednal vec v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti jeho právneho zástupcu, pretože sa navrhovateľ bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavil, takýto postup okresného súdu zo spisu nevyplýva, keďže došlo k verejnému vyhláseniu rozsudku bez pojednávania.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní uvádzal, že zároveň s rozhodnutím o zamietnutí návrhu na začatie konania súd zamietol aj návrh na prerušenie konania, z obsahu spisu takáto skutočnosť nevyplýva, napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol len o návrhu navrhovateľa na začatie konania, a to tak, že návrh navrhovateľa zamietol a zároveň rozhodol o náhrade trov konania tak, že odporcovi túto nepriznal. Tvrdenie odvolateľa v tomto smere je podľa názoru odvolacieho súdu nepravdivé a úmyselne zavádzajúce súd.

Hmotno-právnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia v exekučných konaniach. Okresný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že v súdnej veci k prieťahom nedošlo, nemá za preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a akékoľvek ďalšie dokazovanie vo veci by bolo preto nadbytočné. Navrhovateľ v odvolaní nenamietal nesprávnosť tohto právneho posúdenia okresným súdom, teda nenamietal záver okresného súdu o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu, a preto nebol daný ani dôvod na prejednanie odvolania z tohto dôvodu, vzhľadom na ust. § 212 ods. 1 O. s. p. Navrhovateľ nijako nenapadol skutkové a právne závery okresného súdu, ktoré boli hmotno-právnym dôvodom zamietnutia návrhu, napriek tomu odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal v prejednávaní veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania, ktorý

umožňuje účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj merito veci. Okresný súd vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Ak navrhovateľ v odvolaní na záver namietal, že súd zamietol žalobu v časti náhrady skutočnej škody z dôvodu jej nedôvodnosti a v odôvodnení rozhodnutia sa nezaoberal škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného), potom je zrejmé, že ani v tejto časti sa odvolanie netýka napadnutého rozhodnutia okresného súdu, nakoľko súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sa predpokladom vzniku a existencie škody žiadnym spôsobom nezaoberal. Okresný súd vyhodnotil, že nedošlo k naplneniu jedného z troch kumulatívnych predpokladov pre vznik zodpovednosti odporcu za vzniknutú škodu navrhovateľovi, a to existencia nesprávneho úradného postupu zo strany súdu, ktorého postupom mu škoda mala vzniknúť. Ak, teda, následne navrhovateľ tvrdil, že odôvodnenie rozsudku je nepreskúmateľné, nakoľko z neho nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla, jeho tvrdenie neobstojí, ak sa okresný súd v odôvodnení rozhodnutia týmto predpokladom vôbec nezaoberal. Vo vzťahu k tejto skutočnosti je preto rozhodnutie prvostupňového súdu dôsledne odôvodnené a spĺňa podmienky ust. § 157 ods. 2 O. s. p., teda v žiadnom prípade nie je dôvodná námietka navrhovateľa týkajúca sa jeho nepreskúmateľnosti, či dokonca arbitrárnosti. V tomto rozsahu zrejme navrhovateľ podal odvolanie vo vzťahu k úplne inému rozhodnutiu a uvedené sa týka i argumentov ohľadne námietok vo vzťahu k nemajetkovej ujme, ku ktorej malo dôjsť na strane navrhovateľa. V tomto rozsahu je preto práve odvolanie navrhovateľa nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, ak poukazuje na skutočnosti, ktoré z odôvodnenia rozhodnutia vôbec nevyplývajú. V takom prípade ani odvolací súd na tieto skutočnosti nemôže reagovať skutkovo a ani právne.

Vzhľadom na tieto dôvody, ako aj dôvody, ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol súd prvého stupňa, a ktoré nebolo potrebné pre svoju presvedčivosť opätovne uvádzať v tomto rozhodnutí, odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil, vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov prvostupňového konania (§ 206 ods. 2 O. s. p.). Okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov prvostupňového konania vychádzal správne z ust. § 142 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v konaní a súčasne dôvodne aplikoval ust. § 151 O. s. p.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd taktiež podľa zásady úspechu v konaní podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. v odvolacom konaní v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si právo na ich náhradu neuplatnil a zo spisu žiadne trovy odvolacieho konania mu nevyplývajú (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.